EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 21.8.2020
COM(2020) 427 final

2020/0201 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni harmoneeritud süsteemi komitee 66. istungil seoses klassifitseerimise arvamuste, klassifitseerimise otsuste, harmoneeritud süsteemi selgitavate märkuste muudatuste või muude harmoneeritud süsteemi tõlgendamist käsitlevate nõuannete ja soovituste kavandatud vastuvõtmisega harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise tagamiseks harmoneeritud süsteemi konventsiooni alusel

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni harmoneeritud süsteemi komitee (edaspidi „HSi komitee“) 66. istungjärgul 2020. aasta septembris võetav seisukoht.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvaheline kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsioon

Rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni eesmärk on hõlbustada rahvusvahelist kaubandust ning statistika kogumist, võrdlemist ja analüüsi, eelkõige rahvusvahelise kaubanduse kohta. Selle lisa sisaldab HSi nomenklatuuri, mis on rahvusvaheline harmoneeritud süsteem, mis võimaldab osalevatel riikidel kaubeldavad kaubad tolli jaoks ühisel alusel klassifitseerida. HSi nomenklatuur sisaldab kaupade kirjeldust, mis on esitatud rubriikide ja alamrubriikidena, ja nende numbrilisi koode, mis põhinevad 6-numbrilisel koodisüsteemil. HSi nomenklatuur vaadatakse läbi iga viie aasta järel[1]. Seda kohaldab enam kui 190 tolliasutust üle kogu maailma, mis tähendab, et rohkem kui 98 % kõigist maailmas kaubeldavatest kaupadest on selle järgi klassifitseeritud.

Leping jõustus 1. jaanuaril 1988.

Euroopa Liit ja kõik liikmesriigid on konventsiooni osalised[2].

2.2. Maailma Tolliorganisatsioon (WCO)

Maailma Tolliorganisatsioon (WCO), mis loodi 1952. aastal Tollikoostöö Nõukoguna, on sõltumatu valitsustevaheline organ, mille ülesanne on suurendada tolliasutuste tõhusust ja tulemuslikkust. Praegu esindab see 183 tolliasutust kogu maailmas. WCO juhtorgan on nõukogu. Liit teostab ajutisele liikmele omaseid õigusi ja kohustusi WCOs, kuni jõustub Tollikoostöö Nõukogu asutamise konventsiooni muudatus.

Maailma Tolliorganisatsiooni juhtorgan on nõukogu, mis tugineb oma ülesannete täitmisel sekretariaadi ning mitmete tehniliste ja nõuandvate komiteede pädevusele ja oskustele.

Harmoneeritud süsteemi komitee (edaspidi „HSi komitee“) on tehniline komitee, kes vastutab HSi konventsiooniga seotud ettevalmistava töö eest. HSi komitee peamised ülesanded on järgmised:

- töötada välja selgitavaid märkusi, klassifitseerimise arvamusi või muid nõuandeid, näiteks juhiseid harmoneeritud süsteemi tõlgendamiseks, ning täita muid sellega seotud ülesandeid, mida WCO nõukogu või konventsiooniosalised vajalikuks peavad;
- töötada välja soovitusi eesmärgiga tagada harmoneeritud süsteemi õigusaktide ühetaoline tõlgendamine ja kohaldamine, sealhulgas konventsiooniosaliste vaheliste klassifitseerimisega seotud vaidluste lahendamine, hõlbustades seeläbi kaubandust;

[1] Alates HSi nomenklatuuri kasutuselevõtust 1988. aastal on seda muudetud viiel korral. Muudatused jõustusid 1996., 2002., 2007., 2012. ja 2017. aastal. Kuuenda läbivaatamise muudatused jõustuvad 2022. aastal.

[2] Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369 rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli sõlmimise kohta (EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1).

- teha ettepanekuid harmoneeritud süsteemi muutmiseks ja ajakohastamiseks, et kajastada tehnoloogia arengut ja muutusi kaubandusstruktuurides ning harmoneeritud süsteemi kasutajate muid vajadusi;
- edendada harmoneeritud süsteemi laialdast kohaldamist ja käsitleda sellega seotud üldisi ja poliitilisi küsimusi.

Liidul ja selle liikmesriikidel on HSi komitees kokku ainult üks hääl. HSi komitee otsused, milles käsitletakse käesoleva raamotsusega hõlmatud küsimusi, tehakse lihthäälteenamusega.

HSi konventsiooni artikli 8 lõike 2 kohaselt loetakse selgitavad märkused, klassifitseerimise arvamused, muud harmoneeritud süsteemi tõlgendamise nõuanded ning soovitused harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise ja kohaldamise tagamiseks, mis on välja töötatud HSi komitee istungil, WCO nõukogu poolt heakskiidetuks, kui hiljemalt teise kuu lõpuks pärast kuud, mil lõppes istung, kus need vastu võeti, ei ole ükski HSi konventsiooni osaline teatanud WCO peasekretärile oma taotlusest suunata see küsimus WCO nõukogule.

2.3. Kavandatavad aktid

HSi konventsiooni artikli 6 lõike 2 kohaselt tuleb HSi komitee üldjuhul kokku kaks korda aastas. Tavaliselt toimuvad HSi komitee koosolekud märtsis ja septembris.

Kavandatav otsus puudutab järgmisi õigusakte, mille HSi komitee läbi vaatab ja esialgu vastu võtab, tingimusel et WCO nõukogu kiidab selle nn vaikiva nõusoleku menetluse teel heaks:

a) selgitavad märkused, milles selgitatakse HSi nomenklatuuri märkuste, rubriikide ja alamrubriikide tõlgendamist;

b) klassifitseerimise arvamused, milles võetakse arvesse HSi komitee tehtud otsuseid konkreetsete toodete klassifitseerimise kohta;

c) muud nõuanded ja soovitused, milles käsitletakse kaupade klassifitseerimist HSi nomenklatuuris, näiteks klassifitseerimise otsused või muud HSi komitee poolt vastu võetud suunised.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik)[3] artikli 34 lõike 7 punkti a alapunkti iii kohaselt tunnistavad liikmesriikide tolliasutused oma klassifitseerimise otsused kehtetuks, kui need ei vasta enam HSi nomenklatuuri tõlgendusele tulenevalt klassifitseerimise otsustest, klassifitseerimise arvamustest või muudatustest HSi nomenklatuuri selgitavates märkustes, mis jõustuvad alates komisjoni teatise *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldamise kuupäevast.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Praktilised piirangud ELi seisukohtade ettevalmistamisel ja vastuvõtmisel

Maailma Tolliorganisatsiooni harmoneeritud süsteemi komitee võtab oma mõlemal iga-aastasel istungil vastu klassifitseerimise arvamused, klassifitseerimise otsused, harmoneeritud süsteemi selgitavate märkuste muudatused või muud harmoneeritud süsteemi tõlgendamist käsitlevad nõuanded ja soovitused harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise tagamiseks harmoneeritud süsteemi konventsiooni alusel.

Praktilisest seisukohast ei ole liidul üldjuhul piisavalt aega, et võtta enne HSi komitee iga koosolekut ametlikult vastu EL toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohane seisukoht. Seetõttu on komisjon teinud ettepaneku võtta vastu nõukogu raamotsus liidu nimel Maailma

[3] ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

Tolliorganisatsioonis harmoneeritud süsteemi küsimustes võetava seisukoha kohta[4] ning see on praegu nõukogus menetlemisel.

COVID–19 puhangu tõttu teatas WCO sekretariaat siiski, et 2020. aasta septembri koosolek toimub kirjalike veebiarutelude teel. Hoolimata asjaolust, et selle koosoleku päevakord ei ole veel kättesaadav ning arutelude korraldus ja vorm ei ole veel teada, eeldatakse, et päevakorrapunktid, mis olid ette nähtud arutamiseks eelmisel koosolekul (HSC/65 – märts 2020), mille Maailma Tolliorganisatsioon ülemaailmse pandeemiaolukorra tõttu tühistas, lisatakse tõenäoliselt septembri koosoleku päevakorda.

Võttes arvesse nende punktide arvu, mille kohta HSi komiteel palutakse sellel koosolekul otsus vastu võtta, ja nende siduvaid õiguslikke tagajärgi liidu õiguse jaoks, tuleks vastu võtta ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohane nõukogu otsus, millega määratakse kindlaks liidu seisukoht nendes küsimustes, mille kohta tuleb HSi komiteel teadaolevalt otsus teha (st selgitavad märkused, klassifitseerimise arvamused ja klassifitseerimise otsused, suunised või muud nõuanded harmoneeritud süsteemi tõlgendamise kohta).

Muid küsimusi, mis võidakse lisada HSi komitee päevakorda hiljem, käsitletakse hilisemas etapis.

3.2. Ettepaneku eesmärk ja sisu

HSi komitee poolt koostatud kõnealused otsused võivad otsustavalt mõjutada liidu õigusaktide sisu, eelkõige nõukogu määrust (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) ja sellele lisatud kombineeritud nomenklatuuri (CN). Klassifitseerimise otsuseid, klassifitseerimise arvamusi või HSi nomenklatuuri selgitavate märkuste muudatusi kasutatakse selleks, et toetada klassifitseerimist, mis on sätestatud komisjoni rakendusmäärustes kaupade CNis klassifitseerimise kohta, CNi selgitavates märkustes ja liikmesriikide tolliasutuste esitatud klassifitseerimise otsustes. Liikmesriikide tolliasutused peavad oma klassifitseerimise otsused kehtetuks tunnistama, kui need ei vasta enam HSi nomenklatuuri tõlgendusele tulenevalt klassifitseerimise otsustest, klassifitseerimise arvamustest või HSi selgitavate märkuste muudatustest.

Seepärast on asjakohane, et Maailma Tolliorganisatsioonis liidu nimel võetav seisukoht määratakse kindlaks nõukogu otsusega, mis võetakse vastu ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel komisjoni ettepaneku põhjal.

Selliste seisukohtade kindlaksmääramisel tuleks juhinduda HSi konventsioonis kindlaks määratud üldistest kriteeriumidest (HSi tõlgendamise üldreeglid) ning kaupade objektiivsetest tunnustest ja omadustest.

Kavandatud seisukoha eesmärk on väljendada liidu seisukohta seoses kaupade klassifitseerimisega HSi nomenklatuuris. Samuti on selle eesmärk väljendada seisukohta HSi komitee koostatud klassifitseerimise arvamuste ja HSi selgitavate märkuste kohta.

Liikmesriikide tehniliste ekspertidega konsulteeriti tolliekspertide rühmas 3.–5. märtsil 2020. Eksperdirühma järeldused on kooskõlas soovitatud seisukohtadega, mis on esitatud nõukogu otsuse ettepaneku eelnõu lisas.

Kavandatav ELi seisukoht on kooskõlas kehtestatud tollipoliitika ja Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, mille kohaselt klassifitseeritakse kaubad importimisel vastavalt nende objektiivsetele tunnustele ja omadustele.

[4] COM(2020)196

Kavandatav seisukoht on vajalik selleks, et EL saaks väljendada oma seisukohta HSi komitee järgmisel istungjärgul.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[5].

Seega on kavandatava otsuse (millega määratakse kindlaks liidu nimel WCOs võetav seisukoht seoses selgitavate märkuste, klassifitseerimise arvamuste või muude nõuannetega, millest juhinduda harmoneeritud süsteemi tõlgendamisel HSi konventsiooni raames) menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil

Harmoneeritud süsteemi komitee ja WCO nõukogu on lepinguga, st rahvusvahelise kaupade kirjelduse ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga ettenähtud organid.

Aktid, mille HSi komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Kui WCO nõukogu on kavandatavad aktid heaks kiitnud, võivad need otsustavalt mõjutada järgmise liidu õigusakti sisu: nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) lisa 1. Seda seetõttu, et liidu tolliseadustiku[6] artikli 34 lõike 7 punkti a alapunktis iii on sätestatud, et „toll tunnistab STI-otsused[7] kehtetuks [...], kui nad ei vasta enam [...] tõlgendusele, tulenevalt [...] klassifitseerimise otsustest või klassifitseerimise arvamustest või muudatustest kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri selgitavates märkustes[, mille on vastu võtnud HSi komitee]“. Lisaks sellele kasutatakse selliseid HSi komitee poolt ette valmistatud otsuseid (klassifitseerimise otsused, klassifitseerimise arvamused või HSi nomenklatuuri selgitavate märkuste muudatused) selleks, et toetada klassifitseerimist, mis on sätestatud komisjoni rakendusmäärustes kaupade kombineeritud nomenklatuuris (CN) klassifitseerimise kohta, CNi selgitavates märkustes ja liikmesriikide tolli esitatud klassifitseerimise otsustes. Kavandatud aktiga ei täienda ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

---

5 Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas C–399/12: Saksamaa *vs*. komisjon, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

7 Siduv tariifiinformatsioon: tolliasutuste poolt ettevõtjatele eelnevalt esitatud klassifitseerimise otsused, et tagada õiguskindlus imporditavate või eksporditavate kaupade suhtes kohaldatava klassifitseerimise ja tariifimenetluse osas.

4.3. Materiaalõiguslik alus

4.3.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.3.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil

Kuna kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise tollitariifistikuga, on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 31, artikli 43 lõige 2 ja artikli 207 lõige 4

4.4. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 31, artikli 43 lõige 2 ja artikli 207 lõige 4 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta Euroopa Liidu eelarvet.

6. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Puudub

2020/0201 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni harmoneeritud süsteemi komitee 66. istungil seoses klassifitseerimise arvamuste, klassifitseerimise otsuste, harmoneeritud süsteemi selgitavate märkuste muudatuste või muude harmoneeritud süsteemi tõlgendamist käsitlevate nõuannete ja soovituste kavandatud vastuvõtmisega harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise tagamiseks harmoneeritud süsteemi konventsiooni alusel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 31, artikli 43 lõiget 2 ja artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega 87/369/EMÜ[8] kiitis liit heaks rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli[9] (edaspidi „HSi konventsioon“), millega loodi harmoneeritud süsteemi komitee (edaspidi „HSi komitee“).

(2) HSi konventsiooni artikli 7 lõike 1 kohaselt vastutab HSi komitee muu hulgas selgitavate märkuste, klassifitseerimise arvamuste, muude harmoneeritud süsteemi tõlgendamise nõuannete ning harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise ja kohaldamise tagamise soovituste koostamise eest.

(3) Harmoneeritud süsteemi komitee võtab septembri istungil eeldatavasti vastu klassifitseerimise arvamused, klassifitseerimise otsused, harmoneeritud süsteemi selgitavate märkuste muudatused või muud harmoneeritud süsteemi tõlgendamist käsitlevad nõuanded ja soovitused harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise tagamiseks harmoneeritud süsteemi konventsiooni alusel.

(4) On oluline meelde tuletada, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud praktikale tuleb õiguskindluse ja kontrolli hõlbustamise huvides kaupade tolliotstarbel klassifitseerimise otsustavat kriteeriumi otsida üldiselt nende kaupade objektiivsete omaduste ja tunnuste hulgast, mis on kindlaks määratud tollitariifistiku nomenklatuuri vastava rubriigi kirjelduses ning jaotiste või gruppide märkustes.

(5) Pidades silmas klassifitseerimise arvamusi, klassifitseerimise otsuseid, harmoneeritud süsteemi selgitavate märkuste muudatusi või muid harmoneeritud süsteemi tõlgendamisega seotud nõuandeid ja soovitusi harmoneeritud süsteemi ühetaolise

[8] Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369/EMÜ rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli sõlmimise kohta (EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1).

[9] ELT L 198, 20.7.1987, lk 3.

tõlgendamise tagamiseks harmoneeritud süsteemi konventsiooni alusel, on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel võetav seisukoht, kuna pärast klassifitseerimise arvamuste, teatavate klassifitseerimise otsuste ja harmoneeritud süsteemi selgitavate märkuste muudatuste heakskiitmist avaldatakse need komisjoni teatises vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) 952/2013 artikli 34 lõike 7 punkti a alapunktile iii ning ja neid hakatakse kohaldama kõigis liikmesriikides. Seisukoht esitatakse harmoneeritud süsteemi komiteele.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni harmoneeritud süsteemi komitee 66. istungil võetav seisukoht selgitavate märkuste, klassifitseerimise arvamuste või muude harmoneeritud süsteemi tõlgendamist käsitlevate nõuannete ja harmoneeritud süsteemi konventsiooni alusel harmoneeritud süsteemi ühetaolise tõlgendamise tagamiseks antud soovituste heakskiitmise kohta on esitatud lisas.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud seisukoha väiksemates muudatustes võidakse leppida kokku ilma täiendava nõukogu otsuseta.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja